

Meer lezen:

ISBN 9789492525345
www.uitgeverijpica.nl

Copyright © 2018: Uitgeverij Pica, Huizen
Alle rechten voorbehouden | www.uitgeverijpica.nl

Selectief mutisme

Wat is het?
En hoe kun je
een kind helpen?

Door Eustache Sollman
www.breekdestilte.nl

pica

Selectief mutisme: een kind praat thuis wel, maar in andere sociale situaties, zoals op school, praat hij niet of zeer weinig.

Kinderen met selectief mutisme kunnen gewoon praten, maar doen het in bepaalde situaties niet. Ze blokkeren vanuit angst en vermijden, bewust of onbewust, momenten waarop of situaties waarin ze moeten spreken.

Selectief mutisme is dan ook geen taalspraakstoornis, maar een angststoornis. Het komt bij ongeveer 7 op de 1000 kinderen voor, voornamelijk bij jonge kinderen.

Hét kind met selectief mutisme bestaat niet. Er zijn veel verschillende verschijningsvormen. In de praktijk blijkt dat bij een groot deel van de kinderen meer speelt dan alleen het niet-praten. Ze durven ook andere dingen niet; ze hebben met meer angsten te maken.

Hoe langer kinderen vastzitten in het patroon van het niet-praten, hoe moeilijker het is om eruit te stappen en te gaan praten. Door behandeling leren kinderen beter om te gaan met hun angst om te praten. Ook ouders, familieleden, leraren en anderen in hun omgeving kunnen een positieve rol spelen.

Wat kun je doen om kinderen met selectief mutisme te helpen?

Een aantal tips:

- Accepteer het kind zoals hij is en zeg dit ook tegen hem: 'Het is goed zoals je bent.'
- Zorg voor veiligheid, voorspelbaarheid en vertrouwen in jou als volwassene.
- Geef opwarmtijd: laat het kind aan een situatie wennen. Vooral het overschakelen van de thuis- naar schoolsituatie kan moeilijk zijn.
- Zet het kind niet te veel in het middelpunt.
- Geef woorden aan wat je ziet bij het kind. Let hierbij goed op de lichaamstaal van het kind.
- Stel in het begin gesloten vragen, zodat het kind non-verbaal kan antwoorden. Je kunt langzaam steeds meer open vragen stellen, waarop het kind verbaal kan antwoorden.
- Zet het kind niet onder druk om een vraag te beantwoorden, maar geef wel voldoende tijd om het te proberen.
- Wees duidelijk en geef grenzen aan. Ga niet te veel mee met de angsten van het kind. Laat hem stapje voor stapje wennen aan situaties die moeilijk zijn. Doe je dat niet, dan bestaat het gevaar dat hij deze blijft vermijden.
- Reageer zo normaal mogelijk als het kind gaat praten.

Tips voor leraren:

- Betrek het kind bij de les door hem bijvoorbeeld iets te laten aanwijzen of opschrijven. Zolang het praten niet lukt, is dit een prima alternatief.
- Geef het kind opdrachten om dingen te *doen*, bijvoorbeeld ergens iets ophalen. Het kan fijn zijn als hij dit samen met een ander kan doen.
- Laat het kind heel kleine stappen nemen. Wat in de ogen van een volwassene een kleine stap is, kan voor het kind een enorm obstakel zijn. Een simpel beloningssysteem kan ondersteunend zijn.
- Zorg voor goed contact tussen ouders en school. Samen kunnen jullie het kind het beste helpen.
- Overleg met ouders wat voor het kind een fijne plek in de klas is.
- Verdiep je in de hobby's en interesses van het kind zodat je makkelijker een gesprekje kunt aangaan, bijvoorbeeld na het weekend.

Tot slot

Geniet van het kind zoals hij nu is. Hij hééft selectief mutisme, maar ís het niet. Ga er ontspannen mee om, maak er niet altijd een punt van!